

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЩОДО СТАТУСУ ЛАТИНСЬКОЇ ЯК МЕРТВОЇ МОВИ

Миленкова Р.В. (м. Суми)

У процесі викладання класичної латинської мови у вищих навчальних закладах викладачі інформують аудиторію щодо історії розвитку, занепаду, статусу та сфер використання «мертвих мов». Проте, зацікавлена студентська аудиторія, зазвичай, прагне до більш глибокого дослідження статусу та міри розповсюдження латинської мови.

Узагальнюючи численні дослідження, можна стверджувати, що у процесі відмирання мови на останніх етапах свого існування вона стає характерною тільки для окремих вікових або соціальних груп. Мертвими мовами часто називають архаїчні форми живих, активно вживаних мов. У деяких випадках мертвої мови, переставши бути засобом живого спілкування, залишаються у письмовій формі та використовуються задля потреб науки, культури, релігії. Прикладом такого розвитку і є латинська мова.

Спробуємо розширити свої уявлення щодо функціонування латинської в сучасному світі. Латинською пишуть, перекладають відомі твори (наприклад, «Під колесом» Германа Гессе – «Sub rota»). Цією мовою виходять два щоквартальних журналу, «Latinitas» у Ватикані і «Vox Latina» в Саарбрюкені.

Отже докладніше: журнал «Latinitas» видається у Ватикані вже 52-й рік. Усі матеріали в ньому – класичною латиною, в основному на теми давньогрецької та латинської філології. Наприклад, дебати науковців, чи можна вживати в латинській мові слова давньогрецького походження як *archeologia*, тоді як існує латинське *antiquatis scientia*.

Журнал «Vox Latina» виходить в Саарбрюкені (латинською – *Saraviponti*) уже 41-й рік і публікує як нові, так і середньовічні твори латинською,

наприклад: *De Vrbe Monaco* – "Про місто Мюнхен", із книги "*Civitates orbis terrarum*" (міста світу) 1618 г.

Крім того, Ватикан проводить щорічний конкурс на кращий новий твір, написаний латинською. Твори (вірші й проза), представлені на конкурс, друкуються в журналі «*Latinitas*». У кожному номері є огляд найновіших подій – "латинський щоденник" – "*DIARIUM LATINUM*", ось деякі його теми: *AFRICA ACERRIMVS BELLIS LANIATVR* – Африка жорстоко страждає від війн; *OVIDII VILLA INVENITVR* – Знайдено віллу Овідія; *PVELLA TERRARVM OMNIVM PVLCHERRIMA* – "Місс світу", і т.п.

В Європі також випускається журнал "*Palaestra Latina*", який досліджує питання чистоти латинської мови і можливості її сучасного застосування.

Фінське радіо раз на тиждень передає п'ятихвилинну підбірку новин класичною латинською «*Nuntii Latini*». Вперше «*Nuntii Latini*» вийшли в ефір у листопаді 1988 року. Тепер вони популярні в світі, у них величезна аудиторія: фінську мову розуміють всього 5 мільйонів людей, а новини, які передають латинською, тільки в Європі - більш 20 мільйонів! Раз у декілька років їх видають у вигляді наступного тому книги: текст новин латинською і короткі резюме англійською і фінською. У Італії латинською виходять два журналу комиксів для дітей та підлітків: «*Adulescens*» і «*Juvenes*». Кожного року в Європі збираються літні міжнародні табори, де спілкування відбувається виключно латинською. Звичайно, існує маса інтернет-видань, сторінок, сайтів живої латині. Так, наприклад, В. Шатон представив «цікаві тексти й діалоги латинською мовою». Тексти розроблені так, щоб фрази можна було при бажанні використовувати у повсякденному житті. У стилі подання присутній гумор, адже сучасні тексти складені у класичному стилі.

Латинська «Вікіпедія» – *Vicipdia* – це розділ Вікіпедії латинською мовою, відкритий у 2002 році, нині нараховує більше 20.000 статей.

Література

1. Грищенко С.П. Лексичний вплив як чинник динаміки мови-рецепієнта (на матеріалі латинських запозичень українських пам'яток) /С.П. Грищенко/ Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філ. н., К., 1999, - 20 с.

2. Латинский на все случаи жизни [Текст] : / Сост. С.В.Барсов. – М. : АСТ :
Астрель : Транзит книга, 2006. – 431 с.